

ENCÜMENE ÜYE SEÇİMİ REHBERİ

Hazırlayan Av. Nigar GÖRGÜN

18/03/2021

İÇİNDEKİLER

BELEDİYE ENCÜMENİ	3
ENCÜMEN SEÇİMİ.....	4
2021 YILI ENCÜMEN ÜYELERİ SEÇİMİ	5
YARARLANILAN KAYNAKLAR	5

BELEDİYE ENCÜMENİ

5393 sayılı Belediye Kanununun 33'üncü maddesinde belediye encümeninin, belediye başkanının başkanlığında;

a) İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından **bir yıl için** gizli oyla seçeceği **üç üye, malî hizmetler birim amiri** ve belediye başkanının **birim amirleri arasından** bir yıl için seçeceği **iki üye** olmak üzere yedi kişiden,

b) Diğer belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından **bir yıl için** gizli oyla seçeceği **iki üye, malî hizmetler birim amiri** ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği **bir üye** olmak üzere beş kişiden,

Oluşacağı düzenlenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 16'ncı maddesine göre ise büyükşehir belediye encümeni; belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından **bir yıl için** gizli oyla seçeceği **beş üye** ile biri **genel sekreter**, biri **malî hizmetler birim amiri** olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği **beş üyeden** oluşmaktadır.

Tablo 1- Belediye Statülerine Göre Encümen Üye Sayıları

	Başkan	Meclis Üyesi	Genel Sekreter	Mali Hiz. Br. Amiri	Birim Amiri	Toplam
Büyükşehir Belediyeleri	1	5	1	1	3	11
İl Belediyeleri	1	3	-	1	2	7
Nüfusu 100.000'in Üzerindeki Belediyeler	1	3	-	1	2	7
Diğer Belediyeler	1	2	-	1	1	5

Belediye başkanı belediye encümeninin doğal üyesidir.

Belediye başkanı dışında büyükşehirlerde genel sekreter ve mali hizmetler birim amiri, diğer belediyelerde mali hizmetler birim amiri encümenin doğal üyesidir.

Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık etmekteken; büyükşehirlerde belediye başkanının katılmadığı encümen toplantılarına genel sekreter başkanlık etmektedir.

ENCÜMEN SEÇİMİ

5393 sayılı Kanunun 33'üncü maddesiyle encümenin doğal memur üyelerinin kimler olduğu belirlenmiş, diğer memur üyelerin belirlenmesinin takdiri de belediye başkanına bırakılmıştır.

Rehberin bu bölümündeki açıklamalar, encümenin; meclis üyeleri arasından seçilecek üyelerine ilişkin olacaktır.

09.10.2005 tarihli ve 25961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 5'inci maddesinde; mahalli idareler seçim sonuçlarının ilânını takip eden beşinci gün belediye başkanının başkanlığında meclisin kendiliğinden toplanacağı, bu toplantıda başkanlık divanı seçimlerinin yanı sıra **encümene üye seçimi** ile ihtisas komisyonu üye seçimlerinin de yapılacağı düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 20'nci maddesinde de meclisin, mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından **gizli oyla** Kanunda belirtilen sayıda encümen üyesini seçeceği, seçilen bu üyelerin **gelecek yılın aynı ayına kadar görev yapacağı** ve her yıl o ayda encümen seçimlerinin yenileneceği hüküm altına alınmıştır.

Maddeye göre encümene üye seçimi **nisbî çoğunluk** ile yapılmakta, seçimde oy pusulalarına seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması halinde oy pusulası geçersiz sayılmakta ve **oylarda eşitlik olması halinde ad çekmeye başvurulmaktadır**.

Yönetmelikte **nisbî çoğunluk**; aynı yöndeki oyların, diğer oy topluluklarından fazla olması olarak tanımlanmıştır.

Encümenin seçilmiş üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma olması halinde, meclisin yapılacak ilk toplantısının ilk birleşiminde kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilmektedir. Dikkat edileceği üzere burada encümen seçimi yenilenmemekte, sadece boşalan üyelik için seçim yapılmaktadır.

Gizli oylama; meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında kabul, çekimser veya ret yazıp, tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. **Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur**. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Yönetmeliğin 20'nci maddesinin birinci fıkrasında seçimin **gizli oyla** yapılacağı düzenlenmiştir. Gizli oylama usulünde oylarda **eşitlik** halinde **önce oylama tekrarlanmakta, yine eşitlik olursa kura çekilmektedir**.

Ancak maddenin ikinci fıkrasında "**oylarda eşitlik halinde ad çekmeye başvurulur**" hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümde gizli oylamada yer verilen "oylamanın tekrarlanması" usulü atlanmış, ilk oylamadaki **eşitlikten sonra doğrudan kuraya yönlendirme yapılmıştır**. Bunun dikkatten kaçan bir düzenleme olarak değerlendirilmesi yerinde olacaktır. Zira maddenin birinci fıkrası seçimin **GİZLİ OYLA** yapılacağını düzenlemiş, gizli oylamanın usulü de Yönetmeliğin 13'üncü maddesinde **eşitlikten sonra ikinci oylamayı** içerecek şekilde düzenlenmiştir.

2021 YILI ENCÜMEN ÜYELERİ SEÇİMİ

2020 yılında COVID-19 salgınına karşı alınan tedbirler kapsamında Nisan, Mayıs ayı toplantılarının gerçekleştirilememesi nedeniyle encümen üyesi seçimleri genellikle Haziran (bazı belediyelerde daha sonra) ayı toplantılarında yapılabilmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün 18.06.2020 tarihli ve 123827 sayılı yazılarında; görev süresi biten encümen ve ihtisas komisyonu üyelikleri için ilk meclis toplantısında seçim yapılması gerektiği, encümen üyelerinin bir yıllık süre için seçilmesinin Kanunun amir hükmü olduğu, bu sebeple yeni seçilecek encümen üyelerinin görev sürelerinin seçildikleri tarihten itibaren bir yıl olacağı, ihtisas komisyonlarında ise en fazla bir yıl olacak şekilde görev süresi belirlenebileceği belirtilmiştir. Bu görüşe göre Haziran 2020'de seçilmiş encümen bir yıl görev yapacağından, yeni seçimler Haziran 2021'de yapılacaktır.

Ancak Bakanlık, bu görüşünü değiştirmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün 09.03.2021 tarihli ve 470432 sayılı yazılarında; 2020 yılında salgın hastalığa karşı alınan önlemler nedeniyle olağanüstü tedbirler kapsamında süresinde seçimi yapılamayan ve erteleme kararı sonrası ilk meclis toplantısında seçilmiş olan encümen ve ihtisas komisyonu üyeliklerine, belediye çalışmalarının 5393 sayılı Kanunda gösterilen tarihlere uygun olarak yürütülmesi ve farklı uygulamalara mahal verilmemesi bakımından **yeni üye seçimlerinin 2021 yılı Nisan ayı** meclis toplantısında yapılmasının uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Bu kapsamda encümen ve ihtisas komisyonu seçimlerini Haziran 2020 veya sonraki tarihlerde yapmış olan belediyeler dahil bütün belediyelerimizin, 2021 yılı Nisan ayı meclis toplantılarında encümen ve ihtisas komisyonları üye seçimlerini yapmaları gerekmektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 5393 sayılı Belediye Kanunu,
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu,
- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği